

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 15. junija 2006*

V zadevi C-28/05,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo College van Beroep voor het bedrijfsleven (Nizozemska) z odločbo z dne 18. januarja 2005, ki je na Sodišče prispela 28. januarja 2005, v postopku

G. J. Dokter,

Maatschap Van den Top,

W. Boekhout

proti

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Rosas, predsednik senata, J. Malenovský (poročevalec), A. Borg Barthet, U. Lohmus in A. Ó Caoimh, sodniki,

* Jezik postopka: nizozemščina.

generalni pravobranilec: M. Poiares Maduro,
sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 8. decembra 2005,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za G. J. Dokter N. W. A. Tollenaar, odvetnik,
- za nizozemsko vlado H. Sevenster in C. Ten Dam, zastopnici,
- za Komisijo Evropskih skupnosti T. van Rijn, F. Erlbacher in M. van Heezik, zastopniki,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 19. januarja 2006,

izreka naslednjo

Sodbo

- ¹ Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Direktive Sveta 85/511/EGS z dne 18. novembra 1985 o uvedbi ukrepov Skupnosti za obvladovanje slinavke in parkljevke (UL L 315, str. 11), kot je bila spremenjena zlasti z Direktivo Sveta 90/423/EGS z dne 26. junija 1990 (UL L 224, str. 13, v nadaljevanju: Direktiva 85/511).

- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med G. J. Dokter, Maatschap Van den Top in W. Boekhout (v nadaljevanju: tožeče stranke v postopku v glavni stvari) in Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit o zakolu živali, ki so last tožečih strank v postopku v glavni stvari.

Pravni okvir

- 3 Na podlagi člena 2, drugi odstavek, točke od (c) do (e), Direktive 85/511, se uporabljajo te opredelitve:

„(c) ‚okužena žival‘ pomeni katero koli žival dovzetne vrste:

- pri kateri so bili ugotovljeni klinični znaki ali *postmortalne* spremembe, ki jih lahko povzročata slinavka in parkljevka

ali

- pri kateri je bila z laboratorijsko preiskavo uradno dokazana slinavka in parkljevka;

- (d) ‚žival, pri kateri se sumi okužba‘, pomeni katero koli žival dovzetne vrste, ki kaže klinične znake ali postmortalne spremembe, po katerih se lahko utemeljeno sumi na slinavko in parkljevko;

- (e) ‚žival, pri kateri se sumi kontaminacija‘, pomeni katero koli žival dovzetne vrste, ki bi po zbranih epizootioloških podatkih lahko bila neposredno ali posredno izpostavljena virusu slinavke in parkljevke.“

4 Na podlagi člena 4(1) te direktive velja:

„Države članice zagotovijo, da se na gospodarstvu, če je na njem ena ali več živali, za katere se sumi, da so okužene ali kontaminirane s slinavko in parkljevko, takoj pričnejo izvajati uradne preiskave, s katerimi se potrdi ali ovrže prisotnost bolezni, in zlasti da uradni veterinar odvzame ali poskrbi za odvzem potrebnih vzorcev za laboratorijske preiskave.

[...]“

5 V skladu s členom 5 iste direktive, „države članice zagotovijo, da takoj ob potrditvi, da je na gospodarstvu ena ali več živali, opredeljenih v členu 2(c)“, pristojni organ uvede tu predvidene ukrepe, in zlasti, da se vse živali dovzetnih vrst na gospodarstvu zakoljejo na kraju samem pod uradnim nadzorom tako, da se prepreči vsako tveganje širjenja virusa slinavke in parkljevke.

6 Člen 11(1) te direktive določa:

„Države članice zagotovijo:

- da nacionalni laboratorij, določen v Prilogi B, izvaja laboratorijsko testiranje za ugotavljanje prisotnosti slinavke in parkljevke, ki se lahko spremeni ali dopolni

v skladu s postopkom iz člena 17. S tem laboratorijskim testiranjem je treba po potrebi in zlasti pri prvem pojavu bolezni določiti tip, podtip ali, po potrebi, obliko zadevnega virusa, ki ga po potrebi lahko potrdi referenčni laboratorij Skupnosti,

[...]“

7 Na podlagi člena 13(1) in (2) te iste direktive velja:

„1. Države članice zagotovijo:

– [...]

– da poteka rokovanje z virusom slinavke in parkljevke za namene raziskovanja, diagnostike in/ali izdelave cepiv samo v odobrenih ustanovah in laboratorijih, ki so navedeni v prilogah A in B,

– [...]

– da se ustanove in laboratoriji iz druge alineeodobrijo samo, če izpolnjujejo minimalne standarde, ki jih priporoča FAO za laboratorije, ki delajo *in vitro* in *in vivo* na virusih slinavke in parkljevke.

2. Veterinarski izvedenci Komisije v sodelovanju s pristojnimi organi držav članic opravljajo preglede na kraju samem, da preverijo, ali varnostni sistemi, uporabljeni v ustanovah in laboratorijih iz prilog A in B, ustrezajo minimalnim standardom FAO.

Komisija opravi te preglede najmanj enkrat letno [...]

[...]“

8 V Prilogi B k Direktivi 85/511, naslovljeni „Nacionalni laboratoriji, pooblaščen za ravnanje z živim virusom slinavke in parkljevke“, je pod naslovom „Nizozemska“, „Centraal Diergeneeskundig Instituut, Lelystad“.

9 Redno posodabljanje seznama laboratorijev, naštetih v tej prilogi, se izvaja v skladu s členom 13(2), drugi pododstavek Direktive 85/511, v skladu s komitološkim postopkom, določenim v členu 17 te direktive. V okviru tega postopka Komisija Evropskih skupnosti predloži osnutek nameravanih ukrepov Stalnemu veterinarskemu odboru, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic, v tem primeru, Svetu Evropske unije.

10 V tretji uvodni izjavi Direktive 90/423 je navedeno:

„[v] študiji Komisije [...] je bilo ugotovljeno, da obstaja nevarnost pri ravnanju z virusom v laboratorijih zaradi možnosti, da bi ta ušel do dovzetnih živali v bližini, in pri uporabi cepiva, če postopki inaktivacije ne zagotavljajo njegove varnosti.“

- 11 Člen 10(1) Direktive Sveta 90/425/EGS z dne 26. junija 1990 o veterinarskih in zootehničnih pregledih, ki se zaradi vzpostavitve notranjega trga izvajajo v trgovini znotraj Skupnosti z nekaterimi živimi živalmi in proizvodi (UL L 224, str. 29) določa:

„Vsaka država članica nemudoma uradno obvesti druge države članice in Komisijo o vsakem izbruha na svojem ozemlju, poleg izbruha bolezni, na katere se nanaša Direktiva 82/894/EGS [Sveta z dne 21. decembra 1982 o prijavljanju živalskih boleznih v Skupnosti (UL L 378, str. 58)], vseh zoonoz, bolezni ali drugih vzrokih, ki lahko pomenijo večjo nevarnost za javno zdravje in zdravstveno varstvo živali.

Država članica porekla začne nemudoma izvajati kontrolne in previdnostne ukrepe, ki jih predvidevajo pravila Skupnosti, predvsem določanje varovalnih pasov, ki jih predvidevajo ta pravila, ali sprejme vse druge ukrepe, ki se ji zdijo ustrezni.

[...]“

- 12 V četrti uvodni izjavi Odločbe Komisije 2001/246/ES z dne 27. marca 2001 o pogojih za obvladovanje slinavke in parkljevke in za njuno iztrebljenje na Nizozemskem ob uporabi člena 13 Direktive 85/511/EGS (UL L 88, str. 21) je navedeno:

„Nizozemska poleg ukrepov iz Direktive 85/511/EGS, kot previdnostni ukrep uporablja tudi preventivni zakol dovzetnih živali na gospodarstvih, ki se nahajajo v neposredni bližini okuženih gospodarstev oziroma gospodarstev, na katerih se sumi okužba oziroma kontaminacija, z ozirom na epidemiološke razmere in na veliko gostoto dovzetnih živali na določenih delih območja.“

13 Na podlagi člena 1 te iste odločbe velja:

„V smislu te odločbe se uporabljajo naslednje opredelitve:

1. „Preventivni zakol“ pomeni usmrtitev dovzetnih živali na sosednjih gospodarstvih ali gospodarstvih, ki se nahajajo v določenem okrožju okoli gospodarstev, nad katerimi so bili uvedeni nadzorni ukrepi iz členov 4 ali 5 Direktive 85/511//EGS.

[...]

2. „Supresivno cepljenje“ pomeni cepljenje dovzetnih živali v izrednih situacijah, ki se je izvajalo na gospodarstvih na določenem območju, izključno v povezavi s preventivnim zakolom, opredeljenim v odstavku 1.

[...]“

14 V skladu s členom 2(1) iste odločbe velja:

„Brez poseganja v Direktivo Sveta 85/511/EGS in zlasti v njene člene 4, 5 in 9, se Nizozemska lahko odloči za supresivno cepljenje pod pogoji, opredeljenimi v Prologi. “

15 Ta priloga zlasti določa, da „meja znotraj katere je treba izvesti supresivno cepljenje“ ustreza meji področja, ki lahko sega 2 kilometra okrog gospodarstva, ki je podvrženo omejitvam, določenim v členu 4 ali 5 Direktive 85/511. Poleg tega, mora biti območje cepljenja na delih ozemlja Nizozemske, ki so navedeni v Prilogi I Odločbe Komisije 2001/223/ES z dne 21. marca 2001 o nekaterih zaščitnih ukrepih glede slinavke in parkljevke na Nizozemskem (UL L 82, str. 29), to pomeni v pokrajinah Gelderland, Overijsel, Flevoland in Noord-Brabant.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

16 Ker je bila nizozemska uprava obveščena o sumu izbruha slinavke in parkljevke na gospodarstvu Teunissen, ki se nahaja vsaj dva kilometra od gospodarstev tožečih strank v sporu v glavni stvari, je skupina specialistov iz Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees (nacionalna služba za inšpekcijo živine in mesa, v nadaljevanju: RVV) 20. in 22. marca 2001 izvedla inšpekcijo na tem gospodarstvu, med katero je bilo vzetih več vzorcev in poslanih na analizo v laboratorij ID-Lelystad B.V. (v nadaljevanju: ID Lelystad). Navedena skupina je odredila tudi klinične preglede, zakol 14 živali in 27. marca 2001 izpraznitev tega gospodarstva.

- 17 ID-Lelystad je 28. marca 2001 na RVV poslal faks, s katerim jo je obvestil, da so bili vzorci z gospodarstva Teunissen pozitivni.
- 18 Zato je direktor RVV razglasil gospodarstvo Teunissen za okuženo in z Odločbo z dne 29.marca 2001 obvestil tožeče stranke v postopku v glavni stvari, da je treba vse parkljarje, ki se nahajajo na njihovih gospodarstvih obravnavati, kot da so okuženi, z obrazložitvijo, da je bil primer slinavke in parkljevke ugotovljen v bližini. Po teh odločbah, zoper katere so navedene tožeče stranke vložile tožbo za izdajo začasne odredbe, je bila ta zavrnjena, sprejeti so bili ukrepi za izkoreninjenje virusa na njihovih gospodarstvih, namreč, prvič, cepljenje živali in drugič, zakol le-teh.
- 19 Tožeče stranke v postopku v glavni stvari so zoper navedene odločbe vložile pritožbe pri direktorju RVV, vendar jih je slednji zavrnil. Tako so pri predložitvenem sodišču vložile tožbo proti odločbam o zavrnitvi.
- 20 Najprej so navajale, da direktor RVV ni mogel utemeljiti odločb z dne 29. marca 2001 izključno z vsebino faksa, ki ga je poslal ID-Lelystad, ki je sporočil rezultate laboratorijskih testiranj. Namreč, treba bi bilo zahtevati spis laboratorija, ga preučiti in preveriti ali je ta laboratorij pravilno izvedel ta testiranja. Zatem naj bi ta direktor, z utemeljevanjem odločb z dne 29. marca 2001 s preiskavo, ki jo je izvedel ID-Lelystad, kršil Direktivo 85/511, glede na dejstvo, da ID-Lelystad ni naveden v Prilogi B te direktive in torej ni laboratorij v smislu členov 11(1), prva alineja in 13(1), druga alineja iste direktive. V navedeni prilogi naj bi bil Centraal Diergeneeskundig Instituut, Lelystadt (v nadaljevanju: CDI), ki naj bi bil različen od ID-Lelystad, katerega ime in pravna oblika se razlikujeta.

21 Direktor RVV je zatrjeval, kar njega zadeva, da je bil vezan na rezultate laboratorija in da ni mogel preveriti njihove točnosti. Torej naj ne bi imel nobenega polja proste presoje glede ugotovitve slinavke in parkljevke na zadevnem gospodarstvu. Posledično naj bi bil zavezan sprejeti ukrepe za izkoreninjenje te bolezni, takoj ko je laboratorij ugotovil prisotnost virusa. Nato je ocenil, da bi bilo treba Prilogo B Direktive 85/511 razlagati v tem smislu, da je vključevala tudi ID-Lelystad. Namreč, za preoblikovanje CDI v ID-Lelystad naj bi bila potrebna zgolj sprememba pravne oblike. Od leta 1995 naj bi šlo za isti laboratorij, s sedežem na istem naslovu, z enako opremo in z enakimi nalogami.

22 V teh okoliščinah je College van Beroep voor het bedrijfsleven prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali ima obveznost držav članic, da, pri uporabi določb člena 11(1), prva alineja, v zvezi s členom 13(1), druga alineja, Direktive 85/511[...], zagotovijo, da laboratorijsko testiranje, s katerim se ugotovi prisotnost slinavke in parkljevke, izvaja nacionalni laboratorij, določen v Prilogi B k tej direktivi, neposredni učinek?
2. (a) Ali je treba člen 11(1) Direktive 85/511 razlagati tako, da je treba pravne posledice vezati na dejstvo, da je prisotnost slinavke in parkljevke ugotovil laboratorij, ki ni naveden v Prilogi B k tej direktivi?

(b) Če je odgovor na drugo vprašanje pod točko (a) pritrdilen:

Ali je namen člena 11(1) Direktive 85/511 varovanje interesov posameznikov, kot so tožeče stranke v postopku v glavni stvari? Če ne, ali se lahko ti

posamezniki sklicujejo na morebitno kršitev obveznosti, ki jo storijo organi držav članic, ki jo imajo na podlagi te določbe?

- (c) Če iz odgovora na drugo vprašanje pod točko b) izhaja, da se lahko posamezniki sklicujejo na člen 11(1) Direktive 85/511:

Kakšne pravne posledice je treba pripisati ugotovitvi o prisotnosti slinavke in parkljevke, do katere pride laboratorij, ki ni določen v Prilogi B k tej direktivi?

3. Ali je treba, ob. upoštevanju določb členov 11 in 13 Direktive 85/511, njeno Prilogo B razlagati tako, da navedba ‚Centraal Diergeneeskundig Instituut, Lelystad‘ lahko ali mora vključevati tudi ID-Lelystad B.V.?
4. Če iz odgovorov na zgoraj navedena vprašanja izhaja, da prisotnost slinavke in parkljevke lahko ugotovi laboratorij, ki ni omenjen v Prilogi B k Direktivi 85/511 oziroma, da je treba razlagati to prilogo tako, da navedba ‚Centraal Diergeneeskundig Instituut, Lelystad‘ lahko ali mora vključevati tudi ID-Lelystad B.V.:

Ali je treba Direktivo 85/511 razlagati tako, da določa, da je nacionalni upravni organ, pristojen za odločanje, vezan na rezultate testiranj, ki jih je izvedel laboratorij, naveden v Prilogi B k tej direktivi oziroma, če iz odgovorov na zgoraj navedena vprašanja izhaja, da lahko ta organ svoje ukrepe za izkoreninjenje slinavke in parkljevke prav tako utemelji na rezultatih, ki jih pridobi od laboratorija, ki ni

vpisan v Prilogi B k Direktivi, z rezultati zadnjega laboratorija, ali pa se odločitev organa nanaša na postopkovno avtonomijo države članice na način, da sodnik, ki odloča v postopku v glavni stvari, mora preveriti, ali se pravila na tem področju uporabljajo neodvisno od tega, ali se laboratorijske preiskave opravljajo na podlagi prava Skupnosti ali nacionalnega prava, in če uporaba nacionalnega pravnega okvira uporabe pravil Skupnosti pretirano ne otežuje oziroma praktično ne onemogoča?

5. Če iz odgovora na četrto vprašanje izhaja, da Direktiva 85/511 ureja način, na katerega so nacionalni organi vezani na laboratorijske rezultate:

Ali so nacionalni organi brezpogojno vezani na rezultate, s katerimi se dokažeta slinavka in parkljevka? Če ne, kakšno polje proste presoje jim pušča Direktiva 85/511?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo, drugo in tretje vprašanje

- 23 S temi vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, po eni strani, katere usklajevalne spremembe laboratorija, navedenega v Prilogi B k Direktivi 85/511, ki naj ne bi nastale v skladu s postopkom, določenim v členu 17 te direktive, imajo za posledico, da ta laboratorij izgubi položaj laboratorija, navedenega v tej prilogi, in po drugi strani, ali pristojni nacionalni organ lahko utemelji ukrepe za izkoreninjenje slinavke in parkljevke z rezultati testiranja, ki jih

je izvedel laboratorij, ki nima tega položaja. Predložitveno sodišče nato sprašuje, ali ta direktiva nasprotuje temu, da država članica sprejme, v okoliščinah kot so te v postopku v glavni stvari, ukrepe za izkoreninjenje slinavke in parkljevke na podlagi rezultatov laboratorija, ki ni omenjen v navedeni prilogi, ali bi se posamezniki lahko nato sklicevali na kršitev pravil Direktive 85/511 pred nacionalnim sodiščem in, ali je imela ta kršitev pravne posledice.

- 24 Najprej je treba poudariti, da je 27.marca 2001 in torej dva dneva pred spornimi nacionalnimi odločbami, Komisija sprejela Odločbo 2001/246, izdano na podlagi člena 10 Direktive 90/425 in člena 13(3) Direktive 85/511. S to odločbo je Komisija dopustila supresivno cepljenje in preventivni zakol živali, pri tem pa preventivni zakol živali v skladu s členom 1 te odločbe pomeni usmrnitev dovzetnih živali na gospodarstvih, ki se nahajajo v določenem okrožju okoli gospodarstev, nad katerimi so bili uvedeni nadzorni ukrepi iz členov 4 ali 5 Direktive 85/511. Na podlagi četrte uvodne izjave navedene odločbe, je Nizozemska, poleg ukrepov, sprejetih v okviru Direktive 85/511, kot previdnostni ukrep uporabila preventivni zakol dovzetnih živali na gospodarstvih, ki se nahajajo v neposredni bližini „okuženih gospodarstev oziroma gospodarstev, na katerih se sumi okužba oziroma kontaminacija“ (glej sodbo z dne 10. marca 2005 v združenih zadevah Tempelman in van Schaijk, C-96/03 in C-97/03, ZOdl., str. I-1895, točki 37 in 38).

- 25 Na podlagi Odločbe 2001/246, brane v povezavi s členom 10 Direktive 90/425 ter členi 4 in 2, točki (d) in (e) Direktive 85/511, so bili pristojni nizozemski organi pooblaščen, po supresivnem cepljenju, usmrtiti dovzetne živali na gospodarstvih, ki se nahajajo v 2 kilometrskem okrožju okoli gospodarstev, kjer se je nahajala žival, za katero se sumi, da je okužena, kar pomeni žival, ki kaže klinične znake ali postmortalne lezije, iz katerih je utemeljeno sklepati na prisotnost slinavke in parkljevke, bodisi žival, pri kateri se sumi kontaminacija, kar pomeni žival, ki bi po zbranih epizootioloških podatkih lahko bila neposredno ali posredno izpostavljena virusu slinavke in parkljevke.

- 26 Torej Odločba 2001/246 ne zahteva, da taki podatki, ki se nanašajo na gospodarstvo, kjer se nahaja žival, za katero se sumi, da je okužena ali kontaminirana, temeljijo izključno na rezultatih laboratorijev, vpisanih v Prilogi B k Direktivi 85/511. Tako okoliščina, da je te podatke izdal laboratorij, ki nima takega položaja, ne vpliva na skladnost navedenih ukrepov s pravom Skupnosti.
- 27 Poleg tega je Sodišče v točki 40 zgoraj navedene sodbe Tempelman in van Schaijk ugotovilo, da Direktive 85/511 ni mogoče razlagati v tem smislu, da ukrepov, ki jih določa, ne bi bilo mogoče dopolniti s skupnostnimi oziroma nacionalnimi ukrepi, sprejetimi na podlagi Direktive 90/425. Torej Odločba 2001/246 pomeni skupnostni ukrep, ki temelji zlasti na členu 10 te direktive.
- 28 Predložitveno sodišče mora glede na dejstva, na katera je opozorjeno v točki 16 te sodbe, oceniti, ali so nacionalni organi sprejeli ukrepe v postopku v glavni stvari pod pogoji, ki so določeni v Odločbi 2001/246. Če je tako, iz zgoraj navedenega izhaja, da se tožeče stranke v postopku v glavni stvari ne morejo sklicevati na kršitev členov 11(1) in 13(1) Direktive 85/511, in pravo Skupnosti tako naj ne bi nasprotovalo tem ukrepom.
- 29 Treba je še preveriti, ali bi se iste tožeče stranke lahko sklicevale na te določbe v primeru, če odločba nizozemskih organov o razglasitvi, da za parkljarje, ki se nahajajo na njihovih gospodarstvih, obstaja sum okužbe, z obrazložitvijo, da je bil ugotovljen primer slinavke in parkljevke na gospodarstvu Teunissen, in o odredbi zakola vseh teh živali, ne bi mogla temeljiti na Odločbi 2001/246..
- 30 Na podlagi členov 11(1), prva alineja in 13(1), druga alineja Direktive 85/511, države članice morajo zagotoviti, da poteka rokovanje z virusom slinavke in parkljevke za namene diagnostike samo v odobrenih ustanovah in laboratorijih, ki so navedeni v prilogi B k tej direktivi.

- 31 Edini podatki, ki jih navedena priloga navaja za določitev teh laboratorijev, so načeloma, njihova imena in mesto njihovega sedeža, namreč glede tega, ki se nanaša na Nizozemsko „Centraal Diergeneeskundig Instituut“ in „Lelystad“. Ta direktiva poleg tega v svojem členu 17 predvideva en sam postopek za vse spremembe teh podatkov.
- 32 Ta postopek, prav tako kot zgoraj navedene določbe členov 11 in 13, imajo svoj razlog za obstoj, kot ga določa tudi tretja uvodna izjava Direktive 90/423, v dejstvu, da obstaja nevarnost pri ravnanju z virusom slinavke in parkljevke v laboratorijih zaradi možnosti, da bi ta ušel do dovzetnih živali v bližini. To ugotovitev poleg tega potrjuje prva uvodna izjava Odločbe Komisije 2003/11/ES z dne 10. januarja 2003, ki spreminja Direktivo 85/511 (UL L 7, str. 82), v smislu, da „[je] ukinitve preventivnega cepljenja proti virusu slinavke in parkljevke v Skupnosti v letu 1991 povzročila povečanje dovzetnosti čred Skupnosti za to bolezen. Zato je bistveno zagotoviti, da laboratoriji, ki ravnaajo s tem virusom, to počnejo v varnih pogojih, da ne pride do razširjanja virusa, kar bi lahko ogrozilo črede Skupnosti“.
- 33 Zato morajo diagnostiko bolezni opraviti odgovorni laboratoriji, za katere velja, da je treba njihovo zanesljivost oceniti pred njihovim vpisom v navedeno prilogo, in v tem primeru, ob vpisu sprememb, v zvezi z njimi, v to prilogo.
- 34 To zahtevo o vpisu laboratorijev je treba kljub temu obravnavati glede na osrednji cilj Direktive 85/511, ki pomeni učinkovito obvladovanje virusa slinavke in parkljevke (glej zgoraj navedeno sodbo Tempelman in van Schaijk, točka 35), ki zlasti določa, da naj bi bili ukrepi sprejeti takoj ob izbruhu te bolezni. Glede tega je treba poudariti, da učinkovitost takega obvladovanja zahteva, da imajo javni organi možnost pravočasno opraviti diagnostiko za odkritje te bolezni.

- 35 Torej, če bi nevpis sprememb, ki se nanašajo na laboratorij, omenjen v Prilogi B k Direktivi 85/511, v navedeno prilogo, imel vedno za posledico, da ta laboratorij izgubi svoj položaj vpisanega laboratorija, bi bili nacionalni organi zavezani, glede na navedena člena 11 in 13, da ta laboratorij ne opravlja več testiranj, do takrat, ko bo zadevna sprememba tu vpisana. Taka zahteva bi vodila v formalizem, ki lahko ovira te organe, da imajo v bližini laboratorij za pravočasno odkrivanje virusa, kar bi bilo v nasprotju s ciljem obvladovanja virusa slinavke in parkljevke.
- 36 Zato se zahteva za vpis sprememb ne sme raztezati dlje, kot je potrebno za zaščito interesov, ki jih zagotavlja, to je, preprečevanje nevarnosti za širjenje virusa med laboratorijskim testiranjem.
- 37 Treba je torej v vsakem obravnavanem primeru oceniti, ali imajo lahko nastale spremembe vpliv na varnost zadevnega laboratorija, tako da povečajo nevarnost, da bi virus ušel do dovzetnih živali v bližini. Če ne gre za tak primer, laboratorij kljub spremembam svojih koordinat ne more izgubiti položaja laboratorija, ki je vpisan na seznam Priloge B k Direktivi 85/511.
- 38 Enako velja zlasti, če so spremembe njegovega imena ali njegove pravne oblike zgolj formalne narave in če nimajo vpliva na varnost in njegovo zanesljivost, zlasti kadar so njegovo osebje, prostori in oprema ostali v bistvu nespremenjeni.
- 39 S tega vidika, v nasprotju s tem kar zatrjujejo tožeče stranke v postopku v glavni stvari, ni velikega pomena, da naj bi bil na podlagi nacionalnih pravil laboratorij subjekt pravno drugačen od tistega, ki je vpisan na seznam navedene priloge B, glede na spremembe, katerim je bil podvržen.

40 V obravnavani zadevi je gotovo, da je bil ID-Lelystad preoblikovan iz CDI zaradi serije združitvev in nasledstev. Tožee stranke v glavni stvari tako potrjujejo, da ID-Lelystad ne more biti del CDI za namene uporabe Direktive 85/511, zlasti iz razlogov, da naj bi šlo za dva različna pravna subjekta, ki naj ne bi imela enake pravne oblike, da je bil CDI zavezan, v nasprotju z ID Lelystad, javno objaviti notranje dokumente v zvezi z obravnavanimi zadevami in, da je bil CDI, za razliko od ID-Lelystad, v odgovornosti pristojnega ministra.

41 Čeprav mora nacionalno sodišče presoditi, v okviru predloga za sprejetje predhodne odločbe, glede na ugotovitve, našete v točkah od 30 do 39 te sodbe, ali je treba ID-Lelystad, kljub takim spremembam, obravnavati kot laboratorij iz členov 11(1) in 13(1) Direktive 85/511, je Sodišče, naprošeno da nacionalnemu sodniku poda koristne odgovore na ta vprašanja, pristojno za usmerjanje na podlagi spisa iz postopka v glavni stvari, kot tudi na podlagi pisnih in ustnih stališč, ki so mu bila predložena, da omogoči nacionalnemu sodišču, da odloči (glej v tem smislu sodbi z dne 7. marca 1996 v zadevi Freers in Speckmann, C-278/93, Recueil, str. I-1165, točka 24, in z dne 11. septembra 2003 v zadevi Steinicke, C-77/02, Recueil, str. I-9027, točka 59).

42 V zvezi s tem bo moralo predložitveno sodišče upoštevati tudi stališče Komisije, ker je le-ta pooblaščen na podlagi člena 13(2) Direktive 85/511 za izvajanje občasnega nadzora za preverjanje varnostnih sistemov v laboratorijih, omenjenih v navedeni prilogi in ima tudi posebno odgovornost v okviru postopka, določenega v členu 17 te direktive, ki je namenjen natančneje oceniti zanesljivosti laboratorija za izvajanje ciljev te iste direktive.

43 Torej je Komisija potrdila, tako v svojih pisnih stališčih kot na obravnavi, da nikoli ni dvomila o identiteti laboratorija ID-Lelystad in da je vedno štela, da so bile spremembe med CDI in ID-Lelystad zgolj formalne.

- 44 Poleg tega je treba v okoliščinah postopka v glavni stvari ugotoviti, da, zgolj dejstvo, da zaradi združitve ali nasledstva prvotnega subjekta le-ta s pravnega vidika postane drugačen subjekt, ne pomeni, da naj bi imel laboratorij odslej nižjo raven varnosti glede nevarnosti za širjenje virusa.
- 45 Enako je treba poudariti, da ne obstaja povezava med nevarnostjo širjenja virusa in obveznostjo laboratorija, da javno objavi notranje dokumente v zvezi z obravnavanimi zadevami.
- 46 Ravno nasprotno, glede okoliščine, da laboratorij ni več pod odgovornostjo javnih organov, da ni več zavezan slediti njihovim navodilom in da tako ne bi mogel biti učinkovito prisiljen spoštovati obveznosti, ki izhajajo iz Direktive 85/511, Sodišče ne more *a priori* izključiti vplivov take spremembe na varnost, kar zadeva nevarnost razširjenja virusa in posledično, morebitno izgubo položaja laboratorija, ki je vpisan v Prilogi B k tej direktivi. Nacionalno sodišče bo moralo glede na dejstva obravnavane zadeve presoditi, ali je taka sprememba vplivala ali ne na varnost laboratorija v postopku v glavni stvari.
- 47 Če bi bilo ugotovljeno, da je, glede na zgoraj navedene ugotovitve, ID-Lelystad izgubil položaj laboratorija, vpisanega v Prilogi B Direktive 85/511, predložitveno sodišče sprašuje, ali ta direktiva nasprotuje temu, da država članica v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, sprejme ukrepe za izkoreninjenje virusa parkljevke in slinavke, na podlagi rezultatov laboratorija, ki ni vpisan v navedeni prilogi, ali se potem upravičene osebe lahko sklicujejo na to kršitev pravil Direktive 85/511 pred nacionalnim sodiščem, in ali ima ta kršitev pravne posledice.

48 V okviru postopka v glavni stvari je treba opozoriti, da lahko države članice na podlagi člena 10(1) Direktive 90/425 sprejmejo ukrepe za izkoreninjenje virusa parkljevke in slinavke, poleg tistih, ki jih določa Direktiva 85/511, in zlasti, kot v obravnavani zadevi, odredi usmrtilcev živali sosednjega gospodarstva ali gospodarstva, ki se nahaja v določenem polmeru okoli gospodarstva, na katerem so okužene živali (zgoraj navedena sodba Tempelman in van Schaijk, točka 52).

49 V vsakem primeru lahko te države sprejmejo navedene ukrepe le ob spoštovanju prava Skupnosti, prav tako morajo spoštovati cilje veljavne ureditve Skupnosti, kakršni so zlasti tisti iz Direktive 85/511 (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Tempelman in van Schaijk, točka 31).

50 Glede te zadnje direktive je treba najprej poudariti, da na podlagi njenega člena 5, branega v povezavi z njenim členom 2, drugi odstavek, točka (c), morajo pristojni organi sprejeti ukrepe, naštet v tej določbi – in zlasti odrediti usmrtilcev vseh živali dovzetnih vrst – na vseh gospodarstvih, na katerih je potrjena prisotnost ene ali več živali dovzetne vrste, pri kateri:

- so bili ugotovljeni klinični znaki ali postmortalne spremembe, ki jih lahko povzročata slinavka in parkljevka; ali

- pri kateri je bila z laboratorijsko preiskavo uradno dokazana slinavka in parkljevka.

- 51 Ob upoštevanju cilja učinkovitega izkoreninjenja slinavke in parkljevke, je treba ta sredstva razlagati široko.
- 52 Torej v navedenem členu 2, drugi odstavek, točka (c), je uporabljen izraz „laboratorij“ brez katerekoli druge opredelitve in njegovo besedilo ne določa, da so lahko ukrepi sprejeti le na podlagi rezultatov laboratorija, ki je vpisan na seznam Priloge B k Direktivi 85/511.
- 53 Povrhu tega ista določba nalaga ukrepe za izkoreninjenje te bolezni tudi po ugotovitvi kliničnih znakov ali postmortalnih sprememb na živali, ki se jih „lahko“ pripiše slinavki in parkljevki. Vendar se za ugotovitev prisotnosti virusa, ki temelji na taki metodi, po definiciji izkaže, da ima manjšo dokazno moč kot testiranje, ki ga opravi laboratorij, in to, čeprav le-tega Komisija ni priznala, v okviru postopka člena 17 Direktive 85/511, kot laboratorij, ki je pooblaščen za ravnanje s tem virusom.
- 54 Če so pristojni organi na podlagi člena 10(1) Direktive 90/425 pooblaščeni sprejeti ukrepe za izkoreninjenje virusa slinavke in parkljevke, ki so dopolnilni tistim, ki jih določa Direktiva 85/511, ta dopolnilna narava vključuje, da lahko navedeni organi sprejmejo ukrepe, ki so podobni tistim, ki so določeni v členu 5 Direktive 85/511, na podlagi enakega laboratorijskega rezultata, kot tistega, na podlagi katerega so bili sprejeti ti slednji ukrepi, in zato, prav tako na podlagi rezultatov laboratorija, ki ni omenjen v Prilogi B k Direktivi 85/511.
- 55 Na koncu je treba poudariti, da v nasprotju s tem kar zatrjujejo tožeče stranke v postopku v glavni stvari, določbe členov 11(1), prva alineja in 13(1), druga alineja Direktive 85/511 niso take narave, da bi ovrgle to ugotovitev.

- 56 Namreč, treba je opozoriti, da te določbe nalagajo državam članicam obveznost, da se za diagnosticiranje obrnejo na laboratorije, ki so naštet v navedeni prilogi B, z obrazložitvijo, da ravnanje z virusom v drugih laboratorijih pomeni nevarnost za širjenje virusa.
- 57 Torej je neodvisna od te obveznosti, obveznost, da se za sprejetje ukrepov za izkoreninjenje virusa slinavke in parkljevke ne uporabi laboratorijski rezultat, ki ga je pred tem, ob kršitvi te prve obveznosti, in torej ob nevarnosti širjenja virusa, izdal laboratorij, ki ni omenjen v navedeni prilogi. In če pristojni organi lahko prekršijo določbe Direktive 85/511, s tem da ne spoštujejo te prve obveznosti, taka kršitev ne izpodbija ugotovitev, navedenih v točkah od 50 do 54 te sodbe, na podlagi katerih države članice za sprejetje navedenih ukrepov lahko uporabijo rezultate laboratorija, ki ni omenjen v navedeni prilogi.
- 58 V teh okoliščinah se ni treba spraševati, ali se posamezniki lahko pred predložitvenim sodiščem, v okoliščinah kot so te v postopku v glavni stvari, sklicujejo na kršitev Direktive 85/511, da so javni organi uporabili rezultate laboratorija, ki ni omenjen v navedeni prilogi, in ali ima taka kršitev pravne posledice.
- 59 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na prvo, drugo in tretje vprašanje odgovoriti, da je potrebno Direktivo 85/511 razlagati tako, da imajo spremembe podatkov laboratorija, omenjenega v njeni Prilogi B, ki tja ni bil vpisan na podlagi postopka, predvidenega v členu 17, za posledico, da ta laboratorij izgubi položaj laboratorija iz te direktive, le če lahko te spremembe vplivajo na varnost laboratorija glede nevarnosti širjenja virusa med testirani in če tako povečajo nevarnost, da bi ta ušel do dovzetnih živali v bližini. Poleg tega Direktiva 85/511 ne nasprotuje temu, da država članica sprejme ukrepe za obvladovanje slinavke in parkljevke, določene v členu 10(1)

Direktive 90/425, na podlagi rezultatov testiranja, ki ga je izvedel laboratorij, ki ni omenjen v Prilogi B Direktive 85/511.

Četrto in peto vprašanje

⁶⁰ S temi vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, predložitveno sodišče sprašuje, v kolikšni meri organ, ki je pristojen za sprejetje ukrepov za obvladovanje slinavke in parkljevke, zavezujejo rezultati testiranja laboratorija, ki ima položaj laboratorija, vpisanega v Prilogi B Direktive 85/511, in v kolikšni meri ga zavezujejo rezultati laboratorija, ki nima tega položaja, zlasti laboratorija, ki je ta položaj izgubil, v obravnavani zadevi, iz razlogov naštetih v točki 46 te sodbe.

⁶¹ Prvič, treba se je vprašati o domnevi, da je rezultat predložil laboratorij, ki ima tak položaj.

⁶² Iz člena 5 Direktive 85/511 izhaja, da morajo pristojni nacionalni organi brez odlaganja sprejeti tam predvidene ukrepe, takoj ko je potrjeno, da so na enem ali več gospodarstvih živali, pri katerih je bila po laboratorijskem testiranju uradno ugotovljena prisotnost slinavke in parkljevke.

⁶³ Še več, druge določbe, kot sta člen 2 Odločbe 2001/246 in člen 10(1) Direktive 90/425, pooblaščajó navedene organe, da sprejmejo dopolnilne ukrepe.

64 Nato je treba opozoriti, da obvladovanje slinavke in parkljevke zahteva, da se ustrezni ukrepi sprejmejo hitro in učinkovito.

65 V ta namen Direktiva 85/511, zlasti v svojem členu 13 določa za laboratorije, vpisane v njeno prilogo B, stroge zahteve glede njihovih varnostnih sistemov, kot tudi glede periodičnih nadzorov s strani veterinarskih strokovnjakov Komisije in s strani pristojnih organov držav članic. Zato ureditev preiskav, ki so jih izvedli ti laboratoriji, lahko daje zagotovila, na katera se organi, odgovorni za obvladovanje slinavke in parkljevke, lahko zanesejo, v bistvu na rezultate le-teh.

66 Glede na zgoraj navedeno je treba ugotoviti, da mora pristojni organ upoštevati te rezultate in načeloma sprejeti ukrepe, določene v Direktivi 85/511 ali vsak drug ustrezen ukrep glede na nujnost hitrega in učinkovitega obvladovanja slinavke in parkljevke.

67 Pristojni organ lahko, zgolj če ima indice, ki omogočajo resne dvome o zanesljivosti rezultatov navedenih laboratorijev, ne sprejme takoj navedenih ukrepov. V takem primeru lahko zlasti uporabi drugo diagnosticiranje, ki bi potrdilo ali ovrglo ta rezultat.

68 Drugič, treba je obravnavati domnevo, po kateri je rezultat izdal laboratorij, ki nima položaja laboratorija, vpisanega v Prilogi B k Direktivi 85/511.

69 Iz točke 54 te sodbe izhaja, da se pristojni organ ne more vzdržati sprejetja ustreznih ukrepov, zgolj iz razloga, da je prisotnost slinavke in parkljevke na gospodarstvu ugotovil laboratorij, ki nima položaja laboratorija, vpisanega v Prilogi B k Direktivi 85/511.

- 70 Ob upoštevanju izjemno nalezljive narave slinavke in parkljevke in nujnosti hitrega in učinkovitega obvladovanja le teh, morajo pristojni organi upoštevati rezultat takega laboratorija, zato da sprejme, odvisno od primera, ustrezne ukrepe, ki jih določa ureditev Skupnosti. Vendar, ker ta laboratorij ne nudi več nujno enakih zagotovil o zanesljivosti, kot laboratorij, ki ima položaj laboratorija, vpisanega v Prilogi B k Direktivi 85/511, se mora pristojni organ prepričati o zanesljivosti navedenega rezultata, preden sprejme ustrezne ukrepe.
- 71 V tem okviru je treba poudariti, da, v vsakem primeru, neodvisno od dejstva, ali je rezultat testiranj, na katerem temeljijo ukrepi za obvladovanje slinavke in parkljevke, izdal laboratorij, ki ima položaj laboratorija, vpisanega v Prilogi B k Direktivi 85/511, lahko pristojni organ sprejme te ukrepe zgolj ob spoštovanju splošnih načel prava Skupnosti, kot so zlasti načelo sorazmernosti in temeljne pravice (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Tempelman in van Schaijk, točka 31).
- 72 Glede tega je treba opozoriti, da na podlagi ustaljene sodne prakse, načelo sorazmernosti zahteva, da morajo biti ukrepi, ki se izvajajo na podlagi predpisov Skupnosti, primerni za uresničitev zastavljenega cilja in ne smejo prekoračiti okvirov, potrebnih za njegovo doseganje (sodbe z dne 14. decembra 2004 v zadevi Arnold André, C-434/02, ZOdl., str. I-11825, točka 45; z dne 14. decembra 2004 v zadevi Swedish Match, C-210/03, ZOdl., str. I-11893, točka 47, in z dne 6. decembra 2005 v združenih zadevah ABNA in drugi, C-453/03, C-11/04, C-12/04 in C-194/04, ZOdl., str. I-10423, točka 68).
- 73 Glede varstva temeljnih pravic tožeče stranke v postopku v glavni stvari potrjujejo zlasti, da so nacionalni organi sprejeli ukrepe, ki se obravnavajo v postopku v glavni stvari, s kršitvijo načela spoštovanja pravic do obrambe.

74 Iz prav tako ustaljene sodne prakse izhaja, da je spoštovanje pravic do obrambe v vseh postopkih, sproženih zoper neko osebo, ki bi lahko negativno vplivali na položaj posameznika, eno izmed temeljnih načel prava Skupnosti, ki ga je treba zagotoviti tudi ob neobstoju vsakršne postopkovne zakonodaje. To načelo zahteva, da se naslovnike odločb, ki znatno posegajo v njihove interese, postavi v položaj, v katerem lahko učinkovito izrazijo svoja stališča glede elementov zoper njih, za utemeljitev sporne odločbe (glej zlasti sodbe z dne 24. oktobra 1996 v zadevi Komisija proti Lisrestal in drugi, C-32/95 P, Recueil, str. I 5373, točka 21; z dne 21. septembra 2000 v zadevi Mediocurso proti Komisiji, C-462/98 P, Recueil, str. I-7183, točka 36, in z dne 9. junija 2005 v zadevi Španija proti Komisiji, C-287/02, ZOdl., str. I-5093, točka 37). Torej ob upoštevanju resnih posledic, ki jih pridelovalcem povzročijo odločbe, sprejete na podlagi člena 5 Direktive 85/511, člena 2 Odločbe 2001/246 in člena 10(1) Direktive 90/425, navedeno načelo zahteva, na področju obvladovanja slinavke in parkljevke, da se naslovnike takih odločb načeloma postavi v položaj, v katerem lahko učinkovito izrazijo svoja stališča glede elementov zoper njih, za utemeljitev sporne odločbe.

75 Kljub temu je treba opozoriti, da temeljne pravice, kot je spoštovanje pravic do obrambe, ne pomenijo absolutnih pravic, ampak lahko vsebujejo omejitve, pod pogojem, da te omejitve dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jih zasledujejo zadevni ukrepi, in da glede na zasledovani cilj ne pomenijo pretiranega in nesprejemljivega posega, ki bi omejeval samo bistvo tako zagotovljenih pravic. Med cilji, ki lahko upravičijo take omejitve, je zlasti varovanje javnega zdravja (glej v tem smislu sodbi z dne 8. aprila 1992 v zadevi Komisija proti Nemčiji, C-62/90, Recueil, str. I-2575, točka 23, in z dne 17. oktobra 1995 v zadevi Fishermen's Organisations in drugi, C-44/94, Recueil, str. I-3115, točka 55).

76 V tem smislu je treba ugotoviti, da, če pristojni organ ne bi mogel sprejeti ustreznih ukrepov zoper slinavko in parkljevko, ne da bi bil vsakdo, na kogar se mogoče nanašajo, predhodno seznanjen z dejstvi in dokumenti, na katerih ti ukrepi temeljijo in ne da bi izrazil stališče o teh dejstvih in dokumentih, ta organ ne bi mogel ukrepati hitro in učinkovito. Kajti, varovanje javnega zdravja upravičuje, načeloma, da ta organ sprejme navedene ukrepe tudi brez predhodnega zbiranja stališč zainteresiranih

oseb glede elementov, ki so bili uporabljeni za utemeljitev le-teh. Poleg tega bi lahko bila taka omejitev pretiran in nesprejemljiv poseg, ki bi kršil bistvo tudi pravice do obrambe, le v primeru, če zainteresirane stranke ne bi imele možnosti izpodbijati navedene ukrepe v naknadnem postopku in koristno navajati svoja stališča v okviru le-tega.

77 Poleg tega, ob upoštevanju nujnosti hitrega ukrepanja zoper slinavko in parkljevko, načelo spoštovanja pravic do obrambe ne zahteva nujno začasne odložitve izvršitve navedenih ukrepov do zaključka tega postopka.

78 Končno, če se v takem postopku izkaže, da bi organ, odgovoren za obvladovanje slinavke in parkljevke, lahko sprejel ukrepe na podlagi Direktiv 85/511 in 90/425 ali Odločbe 2001/246, zgolj na podlagi rezultata laboratorija, kot mu je bil posredovan preko faksa, načelo spoštovanja pravic do obrambe ne nasprotuje temu, da sodišče, ki odloča v tem postopku, utemelji svojo odločitev zgolj s tem dokumentom, ker so stranke lahko o tem koristno razpravljale.

79 Glede na zgoraj navedeno, je treba na četrto in peto vprašanje odgovoriti, da mora pristojni organ upoštevati rezultate laboratorija, ki ima položaj laboratorija, vpisanega v Prilogi B k Direktivi 85/511 in sprejeti, načeloma, ukrepe določene v Direktivi 85/511, ali vsak drug ukrep, ki je nujen ob upoštevanju nujnosti hitrega in učinkovitega obvladovanja slinavke in parkljevke. Pristojen organ mora prav tako upoštevati rezultat laboratorija, ki nima takega položaja, da se sprejme, kot v obravnavani zadevi, ustrezne ukrepe, ki so določeni s skupnostno ureditvijo. Vendar, ker ta laboratorij ne nudi več nujno enakih zagotovil o zanesljivosti, kot laboratorij, ki ima položaj laboratorija, vpisanega v Prilogi B k Direktivi 85/511, se mora pristojni organ

prepričati o zanesljivosti navedenega rezultata, preden sprejme ustrezne ukrepe. V vsakem primeru pristojni organ lahko sprejme ukrepe za obvladovanje slinavke in parkljevke zgolj ob spoštovanju splošnih načel prava Skupnosti, kot so zlasti načelo sorazmernosti in temeljne pravice.

Stroški

- ⁸⁰ Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

- 1. Direktivo Sveta 85/511/EGS z dne 18. novembra 1985 o uvedbi ukrepov Skupnosti za obvladovanje slinavke in parkljevke, kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 90/423/EGS z dne 26. junija 1990, je treba razlagati tako, da zaradi spremembi podatkov laboratorija, omenjenega v njeni Prilogi B, ki tja ni bil vpisan na podlagi postopka, predvidenega v členu 17, ta laboratorij izgubi položaja laboratorija iz te direktive, le če lahko te spremembe vplivajo na varnost laboratorija glede nevarnosti širjenja virusa med testiranj in če tako povečajo nevarnost, da bi se ta širil na dovzetne živali v bližini. Direktiva 85/511, kakor je bila spremenjena z Direktivo 90/423, ne nasprotuje temu, da država članica sprejme ukrepe za obvladovanje slinavke in parkljevke, določene v členu 10(1) Direktive Sveta 90/425/EGS z dne 26. junija 1990 o veterinarskih in zootehničnih pregledih, ki se zaradi vzpostavitve notra-**

njega trga izvajajo v trgovini znotraj Skupnosti z nekaterimi živimi živalmi in proizvodi, na podlagi rezultatov testiranja, ki ga je izvedel laboratorij, ki ni omenjen v Prilogi B k Direktivi 85/511, kakor je bila spremenjena z Direktivo 90/423.

2. Pristojni organ mora upoštevati rezultate laboratorija, ki ima status laboratorija, vpisanega v Prilogi B k Direktivi 85/511, in načeloma sprejeti ukrepe, določene v Direktivi 85/511, ali vsak drug ukrep, ki je nujen, ob upoštevanju nujnosti hitrega in učinkovitega obvladovanja slinavke in parkljevke. Pristojni organ mora prav tako upoštevati rezultat laboratorija, ki nima takega statusa, da se sprejmejo, kot v obravnavani zadevi, ustrezni ukrepi, določeni s skupnostno ureditvijo. Vendar, ker ta laboratorij ne nudi več nujno enakih zagotovil o zanesljivosti kot laboratorij, ki ima status laboratorija, vpisanega v Prilogi B k Direktivi 85/511, se mora pristojni organ prepričati o zanesljivosti navedenega rezultata, preden sprejme ustrezne ukrepe. V vsakem primeru pristojni organ lahko sprejme ukrepe za obvladovanje slinavke in parkljevke zgolj ob spoštovanju splošnih načel prava Skupnosti, kot so zlasti načelo sorazmernosti in temeljne pravice.

Podpisi